Ч. 55. Львів, субота 29. квітня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік І.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 700 М.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 40 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоги 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М., на першій стороні 160 М. За дрібні оголошення 12 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 30 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 28. квітня 1922.

Трафила коса на камінь. На другому місци подаємо ноту Чічеріна до польського міністра заграничних справ в справі ноти до німецької делеґації з 18. с. м. і відповіди з 24. с. м. на німецьку ноту, які підписала і Польща, та відповідь Скірмунта Чічеріновн.

В цім кроці з боку Польщі Чічерін добачує грубе знасилування: 1) риського договору, 2) знасилування договору в Ризі з 30. марта 1922 між Росією, Польщею, Естонією і Латвією, яким Польща зобовязалася на ґенуенській конференції узгіднити свою акцію з акцією російською і всіма силами причинитися до визнання Росії де юре державами, що досі ще її не визнали, 3) спробу відобрати Росії право заключувати договори з иншими державами. Одночасно Чічерін підчеркує, шо цей крок Польщі може бути притокою для Росії не признавати заключених Польщею договорів, о скільки вони не відповідали би інтересам Росії.

Чічерін використав свій риський трік з кінця марта с. р., про який писали ми в 38. ч. нашої ґазети.

Протокол договору в Ризі з 30. марта с. р. підписав зі сторони Польщі її представник п. Йодко.

Цей договір, який Польща підписала, асекуруючись перед можливими несподіванками в Ґенуї, тепер використав Чічерін, щоби побивати Польщу її власним оружжям.

Польща цим договором несміливо забезпечувала собі на всякий випадок фірточку з французького подвіря. Правда, П. Т. А. передчасно розтрубіла умови сього договору. І п. Скірмунтови довелося підчас свойого паломництва до Парижа пояснювати, мовляв — це не договір, тільки дезідерати, мовляв — п. Йодко не мав повновластей підписувати ніякого договору.

В Генуї п. Скірмунт мусів підпорядкуватися Франції, йому не можна мати своєї окремої думки. Польща зі своїми територіяльними претенсіями надто залежна від французького страху перед Німеччиною, щоби могла позволити собі на самостійний крок на міжнародній арені.

І тепер доводиться п. Скірмунтови покутувати за подвійну гру в Ризі.

Метод, яким послугувалася Польща у відношенню до Петлюри, мусів завести в принорову до Росії з її міліоновою червоною армією, і то саме під теперішний момент, коли Европа [illegible] до унормовання відносин на Сході і налаштовання економічних взаємин з ним. У Ризі 30. марта вивів в поле не Йодко Чічеріна, як колись инший Йодко Петлюру, а навпаки. І на цій основі пустив Чічерін перший вистріл в сторону польського міністра заграничних справ. Реакція Скірмунта на цей вистріл має характер у високій степені зденервований.

Українські справи.

Галицька делеґація у архієпископа в Ґенуї.

„Il Cittadino“ з 19. IV. ц. р. доносить: Кардинал архієпископ Ґенуї, Джіозуе Сіґніорі, приняв 19. квітня в своїй палаті відпоручників Галицького Уряду на ґенуенську конференцію: д-ра К. Левицького, о. Й. Жана і п. Бандрівського. Відпоручники Сх. Галичини представили домагання українського народа Східної Галичини і важкі умовини його боротьби за державну незалежність Східної Галичини. Вони змалювали фактами релігійне, політичне та суспільне становище Сх. Галичини під польською владою. Архієпископ з очевидним зацікавленням вислухав галицьких представників і виявив свою зичливість для домагань українського народу задля здійснення галицької державности.

Шевченківські свята.

Самбір.

Дня 7. квітня ц. р. устроїли в Самборі українські місцеві товариства концерт в честь Тараса Шевченка. З усієї програми найкраще вийшли сольоспіви панотця Л., перша деклямація громадянина Ф., селянина з Берегів, одна продукція мішаного хору („Чорна рілля ізорана“) та кінцеве слово д-ра Г. Не входитиму глибше в критику концерту, але на марґінесі його хочу занотувати деякі „невеселі“ прояви серед нашого громадянства. Саля концертова майже світила пусткою; обсаджені були лишень перші місця та льожі. Мало отже заінтересовання святочною хвилею, мало пієтизму до особи нашого поета. Що більше, частина публики не поводилася так, як сього вимагала повага вечора — прямо сказати — поводилася каригідно. А це поведення не дасться оправдати — як дехто думає — невмісними точками програми, чи недоладним їх виконанням, — воно погано свідчить про сей „веселий гурт“, який іде на свято народнього пророка, як на ярмарочну комедію. Одиниць, які вложили в концерт чимало труду, хвалити не треба, бо й вони самі розуміють його як свій обовязок та похвали не ждуть; а догана сим, що не хотіли сповнити найдрібнішої прислуги для кращого уладження салі то що, також зайва, бо їх не направить. Чистий дохід з концерту призначено на фонд „Учітеся“.

Куди краще з кожного огляду вийшло діточе свято Української Захоронки в честь Кобзаря, яке відбулося дня 3. квітня. Публики було також небагато. Молоденькі артисти відіграли сценічний образок „Тарас Дитина“ природно й гарно, другу частину програми вповні вдоволяючо. Настрій виконавців і глядачів був святочний, гідний хвилі і кожний виходив зі салі з внутрішним вдоволенням, виносячи глибоке признання для відомої всім в Самборі громадянки К-ої, яка для сеї справи не пощадила труду і вложила в неї — sit venia verbo — цілу свою душу. Признання належиться ще й Вп. Настоятельці Захоронки ЧСВВ і опікунови сеї інституції о. Юзьвякови.

Розділ пов. Жидачів.

Сповняючи свій національний обовязок, чит. „Просвіти“ в Роздолі вшанувала річницю смерти Співця поневоленого народа народним святом. Після реферату голови читальні о. А. Паньчака аматорський кружок відіграв „Невольника“ М. Кропивницького на велике вдоволення зібраної публики, так що на загальне домагання мусів повторити сю пєсу в другий день Великодних свят.

Тут слід би згадати, що читальня „Просвіти“ не має власного будинку і це в значній мірі зупиняє культурну працю товариства. Вправді в місточку є кілька будинків відповідних для вистав, однак управа дібр гр. Лянцкороньского, власника сих будинків, не згодилась щоби читальня з них користала. Лише завдяки парохови о. сов. Юркевичеви, котрий радо і безінтересовно відступив тову свою простору шопу аж до жнив, дійшли ми до своєї цілі. На найблизшу будуччину аматорський кружок приготовляє ряд вистав.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника“! [illegible] до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника“.

Уп'мнення Л. Джорджа на адресу Франції.

В розмові, яку мав Льойд Джордж з кореспондентом „Temps-a“ в Ґенуї, англійський премієр заявив, що він був завше приятелем Франції. Ця приязнь для Франції поглибилася ще від вибуху всесвітної війни. Дальше Л. Джордж ствердив, що в ріжних групах і клясах Анґлії після останньої війни наступили деякі зміни в їх становищи супроти Франції, як напр. в Партії Праці, опісля в ліберальній ґрупі Аскіта, а навіть у деяких консерватистів.

Політику Льойда Джорджа одобрюють союзні держави, як також малі держави середної Европи. Його бажанням є, щоби також Франція поступала в подібний мирний спосіб, що може єдино довести до господарської відбудови Европи і привернути добрі взаємини поміж усіми краями континенту.

Противно, коли будеться постійно висувати на перший плян насилля, як арґумент, або погрози, то це може довести до заглади европейської цивілізації. Всюди в Европі панує бажання за миром і воно є також в Ґенуї у всіх делеґацій.

Що торкається Росії, то Льойд Джордж у працях конференції думає не про совіти, тільки про великий союзний народ, якому муситься помогти видобутись з цієї глибокої нужди, а який не відповідає за те, що сталося від часу революції.

Кореспондент додає, що Льойд Джордж, коли його прийняв, не знав ще нічого про промову Поанкаре в Bar le-Duc.

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового“ у Львові, Ринок 10.

Пр. 118|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник“ ч. 50. з дня 23. квітня 1922. в артикулах під наголовками: 1) „В Волині“ в уступі від слів „під заложондом“ до „являєть неможливим“. 2) „Новинки“ а) в наголовку зачинаючімся від слова „Плянова“, б) в уступі від слів „В ньому“ до „діяльність“, в) в уступі від слів „Видно, шо“ до „Галичині“. „Посмертні згадки“ в уступі між словами „а також“ і „й большевицьку“ містить в собі єство ad 1) 2) проступку з § 300 з. к., ad 3) злочину з § 65 а) з. к. узнав доконану в дни 22. квітня 1922, конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862. Д. п. д. № 6. ех 1863 а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мкп. — Львів, дня 21. квітня 1922.

(Підпис нечиткий).

Конференція в Ґенуї.

Анґлійська відповідь на промову Поанкаре.

В інтервю, яке уділив Льойд Джордж через свого секретаря Ґріґґа, анґлійським і американським дневникарам, сказано про становище анґлійської делеґації в Ґенуї таке: Мова Поанкаре має велике значіння. Погляд про конечність порозуміння аліянтів, витає анґлійський премієр сердечно. Треба однак ствердити, що Франція зробила крок, без запевнення собі співпраці зі сторони аліянтів. Поанкаре говорив в дійсности більше про репарації та санкції, як про саму конференцію. Публична опінія Франції є схвильована іззa німецько-російського договору, а це викликує фатальний вплив на праці конференції. Причини того схвилювання треба шукати в обставинах, що опінія публична Франції здається бути переконаною, неначе німецько-російський договір є безпосереднім вислідом конференції. Це переконання піддержують донесення будьто французької, будьто анґлійської преси. Деякі анґлійські і французькі часописи донесли кількакратно, що анґлійська делеґація в Ґенуї хоче вести пертрактації з Москалями зі шкодою французьких інтересів, без порозуміння з французькою делеґацією.

Наведу — сказав секретар — тільки один приклад: „Дейлі Мейль“ донесла в пятницю, неначеб Льойд Джордж мав приватну конференцію з Красіном, котрому заявив, що Анґлія готова счеркнути всі воєнні довги Росії. Є це однак тільки приклад поголосок, що мають на ціли зірвання конференції і викликання схвилювання, яке ввело би замішання в публичній опінії Франції. Вістка про приватну конференцію Л. Джорджа з Красіном не є правдивою. Л. Джордж не сказав ніколи, начеб Анґлія мала намір счеркнути воєнні довги Росії. Що до положення, то є воно нині таке, що всілякі розбіжности і підозріння можуть викликати тільки найтяжчу небезпеку. Ми повинні всіми силами стреміти до удержання мира. Ізоляція Росії принесла би неминучо воєнне зєднання Німеччини з Росією проти цілого Заходу, а про політику, що моглаб мати аж такі наслідки, Анґлія знати не хоче. Ми не боїмось ні німецьких, ні російських погроз. Хочемо однак всіми силами запобічи, щоби Европа стала знов полем різні. Російський народ боровся за нашу справу більш чим два і пів року і потерпів більше, чим кожда инша держава. Російський народ не може відповідати за все, що сталося після революції.

Льойд Джордж просив анґлійських дневникарів оголосити його заяву, в якій звертається з горячим зазивом до анґлійського народу, щоби не довірював всім вісткам, що їх подають „Таймс“ і „Дейлі Мейль“ про ґенуенську конференцію. Льойд Джордж не є в силі дементувати кожду таку поголоску. Тому просить він анґлійський загал, щоби здержався до хвилі, коли премієр буде міг висказатися перед парляментом. Л. Джордж скористає з найблищої нагоди, щоби сказати анґлійському народови повну правду.

Розміри кольонізації.

(Ґлянд кольонізації Східної Галичини за час від 14. X. 1919—30. IX 1921.)

(Докінчення.)

Запас табулярної поміщицької землі о культурах пригожих до переводження аграрних реформ виносить у Східній Галичині 891.518 ha, а разом з рустикальними землями, які є власністю дворів, кругло 900.000 ha.

На цій землі — без лісів — живе 1961 поміщицьких родин. Колиб за кождою з них залишити пересічно по 100 ha безлісної площі, на переведення аґрарних реформ в користь місцевого трудового люду остало би около 703.900 ha.

З отсього земельного запасу Східної Галичини перейшло вже в руки спроваджених в межі нашої Батьківщини чужинців зі шкодою для місцевого населення близько $^1/_4$ частина по двох роках кольонізаторських зусиль польської влади.

Сх. Галичину кольонізується не тільки селянським елементом з Польщі. Землю продається й урядникам, нпр. в Ясеневі, пов. Броди закупив землю судовий урядник з Бродів, брат б. премієра Вітоса, в Дрогоєві, пов. Перемишль землю набули аптикар, поборець податковий і т. д. Що землю продається, й не рільникам стверджує на IV. зїзді рільничих референтів окружного інспекторату рільної допомоги, відбутім у Львові дня 19 і 20. III. 1921, п. Шасний Собеньовскі у своїм рефераті: „Akcya kolonizacyjna i jej znaczenie“*).

Отже мета кольонізації ясна. Передати чим скорше серед безладдя, яке тепер панує, сх. галицьку землю в руки польських еміґрантів!

Після дотеперішніх дволітних практик при задержанню дотеперішньої інтензивности кольонізації вся східно галицька земля може на протязі 5 літ, числячи від осени 1919 року перейти вповні в руки спроваджених з корінної Польщі кольоністів.

Два роки праці має вже Польща за собою. При кольонізації Східної Галичини не творить Польща економічно самостійних господарств. Двірську землю розпилюється в дрібних наділах між масу кольоністів. Мета сього — кориснійше уложення етнічного змісту Східної Галичини для Поляків.

Практики „Towarzystwa agrarno osadnicz-ого“, яке на основі звіту Гол. Зем. Уряду у Варшаві скольонізувало около 40.000 ha, се є $^1/_4$ скольонізованого на загал простору, вказують, що ідеальна пересічна земленаділу, осаджуваних Товариством кольоністів виносить 4·5 ha і часто обнижується до 3·5 ha **). Так отже наводнюється Східну Галичину рільничим півпролєтаріятом з корінної Польщі.

Щоб прийти до реальних цифр підносимо пересіч земленаділів кольоністів, з огляду на инші кольонізаційні інститути, головно „Galicyjski Ziemski Bank Kredytowy“ на 6 ha і доходимо до сього, що на скольонізовану землю могло прийти до Східної Галичини около 27.000 родин кольоністів або около 135.000 душ.

Українське населення усунено від права закупна поміщицької землі у Східній Галичині, за виїмком закупна через українське парцеляційне Т-во „Земля“ у Львові, яке в порівнанню до польських інституцій змогло спарцелювати лиш $^1/_{160}$, значить 0·6% загалу спарцельованої землі.

Щойно запити в анґлійській Палаті Громад в половині 1921 року принесли за собою се, що кольонізаційні інституції в останніх часах продають Українцям по $^1/_4$ 1 морґа (дослівно) „Ziemi gorszej — dla oka“, як пишуть в звітах до Головного Земельного Уряду у Варшаві.

На основі наших обчислень місцеве українське населення закупило за час польської влади у Східній Галичині не більше 10.000 ha поміщицької землі, отже несповна $^1/_{16}$ того, що спроваджені польські кольоністи.

Шляхів до добуття поміщицької землі має українське населення дотепер три:

1) Закупно землі в українськім парцеляційнім Т-ві „Земля“ у Львові, яке від липня 1920 по нинішній день розпарцелювало між місцеве населення 6 фільварків о площи около 1000 ha. Є се фільварки наших культурних і фінансових інституцій.

2) Закупно землі за доляри, головно у дідичів, які на основі уповноважнення Головного Земельного Уряду у Варшаві парцелюють свої фільварки у власнім заряді і є приступні для долярових інтересів. Се джерело є дуже скупе, бо українських „долярівців“ обмаль, а зорґанізована польська суспільність в „Sądach ziemskich“ негайно клеймить за це „sprzedawczyków“.

3) Врешті закупно землі у польських авторизованих інституціях за згодою Головного Земельного Уряду у Варшаві, який з причини осудження польських кольонізаційних практик у Східній Галичині через парляменти культурних народів, сотворив вентиль безпеки для заграниці у формі „продажі землі українцям dla oka“.

Продажа для ока відбувається переважно на річ двірської служби. Купуючий мусить предложити відповідну посвідку з громадського уряду (майже всюди знесено самоуправу громадську — отже посвідки видає т. зв. наказний війт — „komisarz gminny“) і парохіяльного (перехід на латинство) і посвідку з повітового земельного уряду, що не служив в українській армії і не забирав самовільно „панської“ (двірської) землі в посідання. Після предложення усіх цих „посвідок“ „oraz po zatwierdzeniu przez Główny Urząd Ziemski, może petent zaledwie od 1/4—1 morga ziemi i to gorszego gatunku zakupić“*).

Під рукою у нас табеля продажі землі українським селянам в области тернопільського воєвідства, де кольонізація польським елементом з заходу є дуже інтензивна. Табелю уложили „Organizacje narodowe województwa tarnopolsk-ого“.

Згідно з цею табелею в 17 повітах повітах закупило 2730 українських селян разом 5.127 ha землі, отже пересічно на одного покупця припадає по 1·87 ha землі. З отсього бачимо, що Г. З. Уряд у Варшаві дійсно тільки „для ока“ до…

*) Гл. „Rolnik“ — Lwów 1921 Nr. 7.

**) Гл. Szczęsny Sobieniowski: Akcya kolonizacji i jej znaczenie Rolnik, — Lwów 1921 Nr. 7.

*) Дослівний цитат зі звіту „Polskiego biura parcelacyjnego“ у Львові

ИОГАН ҐОТЛІБ ФІХТЕ

42)

Промови до німецького народу.

Переклав **М. ЕВШАН**.

(Продовження.)

Тамта система думання, хоч уживана більшістю німецьких фільософів, а все таки властиво не німецька, впливає чи то як свідомо збудована фільософічна будівля думки, чи то лише несвідомо лежачи в основі всякого нашого думання — вона, кажу, впливає на всі инші наукові думки часу; як се є головним змаганнєм нашого під впливом заграниці пробудженого часу, аби науковий матеріял вже не лише запамятати, як се робили наші предки, але його також самому в думці та фільософічно обробити. Що до змагання взагалі час має слушність; виходячи одначе, як сього треба надіятися, в переведенню того фільософовання від фільософії заграниці, що вірить в смерть, він не буде мати слушности. Ми хочемо тут кинути оком лише на науки, що лежать найблизче до нашого цілого задуму, і відшукати поширені в них заграничні поняття та погляди.

Що в устрою та кермованню державами бачимо вільну штуку, яка має свої незрушимі закони, в сьому без сумніву була нашим попередником заграниця, сама взявши ту думку від старини. Отже що може покласти в основу тої державної штуки заграниця, яка вже в елєменті свого думання та хотіння, в своїй мові має сталого, скінченого та мертвого носителя та всі, що в тім її наслідують? Безперечно штуку, знайти так само твердий та мертвий лад річей, з якої то мертвоти зродилося би живе життя громади, і то таким зродилося, яким вона його хоче мати, зложити все життя в громаді у великий та штучний апарат тиснення та коліс, в якому кожда поодинока частина примушена цілістю служити тій цілости; рішити рахункову формулу доходячи від скінчених та названих величин до означеної суми, від преміси, що кождий бажає свого добра, до цілі, власне тому примусити кождого проти його волі і охоти, аби підпомагав загальне добро. Заграниця на всякі лади висловила ту думку і доставила твори тої машинової громадської штуки; матірний край прийняв науку і використовував її далі для виробу громадських машин, і тут, як все, обширнійше, глибше, правдивійше, далеко полишаючи по заду свій взір. Такі державні майстри, на випадок, коли дотеперішний розвій громади спиниться, не уміють сього инакше пояснити як тим, що якесь одно її колесо мусіло попсуватися, і не знають ніякого иншого зарадчого способу, як цей, аби ушкоджене колесо виймити та вложити нове. Чим хто глибше зжився з тим механічним поглядом на громаду, чим більше він розуміє зробити той механізм простійшим, кілько лише можна зрівнуючи всі части машини, обходячись з усіми, як з однаковим матеріялом, тим більшим державним майстром величає його, і то слушно, наш час; — бо з нерішучими та хиткими, що не можуть здобутися на ніяку певну думку, виходимо ще гірше.

Той погляд на державну штуку, збуджує завдяки своїй залізній послідовности та виглядови величности, який на неї паде, пошану; і віддає, особливо де все змагає до монархічного та до щораз чистійшого монархічного устрою, аж до певної міри добрі услуги. Але, дійшовши до тої точки, ударяє в очі своєю безсильністю. Я хочу іменно приймити, що ви зовсім довели свою машину до міреної вами досконалости, і що в ній кожда низча частина невідклично та обовязково улягає примусови вищої до примушування примушеної части, і так далі аж до вершка; хтож тепер на вашу останню частину, від якої виходить весь примус в машині, накладе примус його примушування? Поконайте лише всякий опір, що міг би родитися з тертя матеріялу з тою останньою движучою пружиною, і дайте їй силу, супроти якої всяка инша сила була би нічим, що ви можете зробити також лише при помочі механізму, і створіть таким чином найсильнійший монархічний устрій; як же ви хочете тепер впровадити в рух саму ту розгонову пружину і примусити її, аби вона бачила та хотіла всього без виїмку слушного? Якже ви хочете вложити вічний рух у ваш вправді добре обдуманий і зложений, але стоячий механізм коліс? Може хіба, як ви нераз також висловлюєтеся в своїм заклопотанню, має цілий механізм самий ділати взад і вправляти в рух свою першу розгонову пружину? Або спричиняє рух сила, що походить з самого впливу розгонової пружини, або така сила, що не береться з того впливу пружини, а знаходиться в самій цілости механізму, незалежно від розгонової пружини: щось третє неможливе.

(Продовження буде.)

пускає продаж землі Українцям, бо дрібні шматочки проданої землі не можуть бути уважані засобом економічної політики в користь місцевих селян.

Тому що маємо точні відомости, що продажа для ока практикується і в инших повітах, можемо приблизно приняти цифру 10.000 ha землі, яка поданими нами трьома шляхами перейшла в руки нашого селянства.

Вкінці додамо, що ніхто другий, а духовий батько польської аґрарної реформи, який як міністер земельних справ контрасиґнував польський закон про переведення аґрарної реформи, професор краківського університету д-р Франц. Буяк говорить:

„Wiadomo, że do warunków Wschodniej Małopolski ustawa o reformie rolnej nie nadaje się, a zresztą jej stosowanie tam byłoby uważane za sprzeczne z postanowieniami międzynarodowemi"*).

Юридична нестійність земельних порядків Польщі у Східній Галичині є очевидна, але се не перешкоджує „Prawem i lewem" видирати нам землю, позбавляти націю її природних прав.

Який кінець сього буде?

Львів, 14. квітня 1922.

Юліян Павликовський.

---

*) Fr. Bujak: Uwagi krytyczne o naszej reformie rolnej — Warszawa 1921. — Ст. 29.

цій точці недопустимі ніякі уступки в користь аліянтів, ніякі компроміси і „узгіднення точок погляду", о скільки мали би бути в некористь Польщі.

Прикро нам сьогодня довідатися від п. Поанкаре, що справа Східної Галичини „покищо не є на часі", ми хотіли би раз почути волю Франції в тім напрямі, хотіли би знати, чи можемо числити на її попертя. В імя міжнародньої солідарности, супроти ґенуенської конференції, ми вивинулися від окремих переговорів з Росією, за що сьогодня платимо; в імя зле зрозумілої французькими сферами польсько-французької солідарности маємо виректися свободи рухів на льондонськім терені, що стягає на нас закид васальства і нехіть цілої Англії, не говорячи вже про фанатичну нехіть до Польщі на тлі релігійнім в кругах близьких Л. Джорджови. Чи правда, що уділену нам льондонську позичку понехано на бажання Франції? Чи як завжди зрікаємося осягнених користей нічого не дістаючи в заміну?"

Союз українських інвалідів.

Заосмотрення наших інвалідів, тих що є живим доказом наших визвольних змагань, нашого права на незалежне буття, стало питанням чести народа.

Наші інваліди, наші герої, не мають такої заслуженої допомоги, яку мають інваліди народів, що мають свою державу. Наші інваліди здані виключно на суспільну жертвенність. Треба признати, що наша суспільність вже зрозуміла потребу йти з допомогою нашим немічникам і по спромозі складає жертви.

Та ця жертвенність не вистарчає для переведення опіки над інвалідами в цілому краю. Наша народня честь наказує нам прийти їм з такою допомогою, щоби вони не проклинали свойого окалічення через ціле життя. Український інвалід не сміє з витягненою рукою тинятись і просити милостині. Цілковиті інваліди мають дістати повне забезпечення. Працездатним інвалідам мусимо дати можність заробковання.

Найдоцільнійшим способом прийти в поміч працездатним інвалідам то кооперативна орґанізація. Тому-то засновано на днях у Львові кооперативу „Союз Українських Інвалідів".

Ця кооператива кладе собі за ціль силами працездатних інвалідів провадити варстати ріжного рода, саме вже відкрила шевську, кравецьку і шапкарську робітню. Для заосмотрення наших інвалідів в штучні руки і ноги заведено робітню протез під управою фаховців. Мається на увазі навчання ріжного ремесла та допомога в оснований власних робітень. Для поширення рільничої культури серед інвалідів будуть провадитися курси рільництва, огородництва, садівництва, пасічництва і т. д. Закладати спільні оселі для інвалідів, лічниці та захисти. Провадити бюро посередництва праці для інвалідів. Відкривати свої філії і відділи по краю.

Одним словом ця кооператива має працездатним інвалідам забезпечити працю, а тим самим можність істновання а осягненими надвижками, помагати неспосібним до праці інвалідам.

Для осягнення вище наведених цілей потрібні фонди. Союз українських інвалідів не просить жертв у громадянства, а звертається з зазивом до всіх, кому на серци доля наших героїв вступити в члени Союза. Союз інвалідів є переконаний, що ціле наше громадянство відізвеся на цей зазив і кождий свідомий громадянин вступить в члени Союза. Не буде рівнож ані одного товариства, кооперативи, читальні, церкви, котрі не стали би членами Союза. Щоби дати спромогу кождому стати членом, означено один уділ у висоті 1.000 мар. п. і 100 м. вписового.

Лише на трівкій економічній підставі буде можна забезпечити долю наших інвалідів.

Уділи і вписове належить присилати на біжучий рахунок „Союза українських інвалідів" до Краєвого Союза Кредитового у Львові, Ринок 10, або складати в канцелярії Союза ул. Руська ч. 3. II. поверх.

Львів, 26. IV. 1922.

Надзірна Рада „Союза українських інвалідів" Кооперативи з обмеженою порукою у Львові.

Мирон Тарнавський, Зенон Лукавецький, Д-р Іван Куровець, Марія Білецька, Евген Коновалець, Д-р Бариляк, Семен Український.

Управа „Союза українських інвалідів"

Зиновій Пеленський, Дмитро Конюх, Д-р Степан Біляк, Осип Сідельник.

Заграничні довги Польщі.

Цими днями появилася „зелена книжка" (так названа від краски обгортки), в якій міністр польського скарбу п. Міхальскі подає зіставлення всіх дотеперішніх довгів Польщі, затягнених за границею. Зі сеї нагоди містить „Нова Реформа" статтю, в якій подає ґенезу і причини задовження та свої рефлексії на майбутнє. Ми переконані, що ця стаття зацікавить наш ширший загал, тож передаємо її в скороченню. Заграничні довги Річипосполитої творили ще до недавна область державної господарки, в якій царював найбільший хаос, неллад і таємничість. Потреба було довгих і утяжливих студій, щоби розсвітлити сі питання до сеї ступені, щоби правительство і горожане знали, що, кому, за що і під якими умовами довжні.

Найбільший хаос в затяганню заграничних довгів панував за часів правительства Падеревского, який уважав кожду контролю, хто, коли і в якій цілі робить довги в імени Польщі, за безпотрібну педантерію, одідичену ґерманофільськими елементами по давних заборцях. Тому, коли Біліньскі, як міністр фінансів, забажав лише зорієнтуватися в заграничних довгах, то стягнув на свою голову бурі і громи та був примушений податися до димісії.

По пануванню Падеревского прийшла війна з большевиками, а з нею нова филя заграничних довгів. З конечности зичено всюди, де далося, щоби лише одержати збрую, амуніцію і все до війни потрібне. А побіч війни три по собі слідуючі довгі і худі переднівки, в яких було треба міське населення кормити американською мукою, купованою на кредит.

Після офіціяльних зіставлень виносить заграничне задовження Польщі з днем 31. грудня 1921 р. загальну суму 283 379.610 долярів, або 1.449,486.707 швайц. франків. Перераховуючи це на польські марки на основі біржевого курсу з дня 31. марта б. р. одержимо суму 1,130.619,631.460 то є словами один білїон сто трийцять міліярдів шістьсот девятнацять міліонів польських марок.

Цей довг процентується мінімально 5%, так що річний процент виносить 73.000.000 швайц. франків, або 57 міліярдів польських марок.

Найбільша частина довгу, бо 64 % цілої суми припадає на Америку головно за доставлене збіжя і муку, а саме 184 міліони 467.964 долярів. Сі довги є майже виключно короткореченцеві, не сконсолідовані, на умовах сьогодня неможливих до сповнення. Нпр. умови платности до 4—5 літ є чисто футуристичною поезією.

Другим з черги найбільшим вірителем є Франція, на суму 783,858.404 франків, се є 22% всього довгу. На сей довг зложилися головно закупи для війська. Між иншим кошти орґанізації і удержання армії Галлера виносили 265,753.182 франків, а крім цього закупила Польща з французького демобілю старі гармати, оружя, муніцію то що за 447,000.000 франків. Решту довгу зужито на кошти перевозу закуплених военних знарядів до Польщі, та кошти удержання Комітету Народового в Парижі, друковання золотих польських в друкарні французького банку (4 міліони франків).

Англії довжна Польща 4,374.849 фунтів штерлінгів головно за поживу. Дальше йдуть менші довги за доставлену поживу супроти Італії, Голяндії, Данії, Швеції, Норвеґії і Швайцарії.

Навязуючи до цих даних пише „Нова Реформа": „Д-р Міхальскі подав спис наших довгів в книжці, якій надав краску зелену, себто краску веселости і надії. Не думаємо, щоби цей добір краски був влучний. Радше надавалася би краска жалібна, а саме з огляду на висоту довгів і її характер. Бо в 90-и процентах є це довги консумційні, які затягає звичайно найбіднійший на прожиток або.., легкодушний; бо тягару цих довгів не зрівноважуть зиски з підприємств, в яких би сі суми ульоковано, ані не зрівноважить їх свідомість, що народне майно через доконані інвестиції збільшилося. Се довги, які так добре знав колись польський шляхтич: гроші зійшли, а векслі остали."

Преса.

На мольовий тон.

„Курєр львовскі" з 28. с. м. містить передовицю п. з. „Польща заплатить..", в якій автор пробує освідомити собі небезпеку повної ізоляції Польщі в німецько-російськім обручі. Стаття кінчиться:

„Незалежно від того, що в Ґенуї радять і як держави задумують розвязати европейську мішанину, фактом є сьогодня німецько-російський союз. Обі держави наглядно змагають до створення перстеня, який давитиме Польщу; на півночі мають Литву, все вірну їм і сильні впливи в Естонії, де парлямент не хотів ратифікувати ухвал варшавської конференції. З півдня доходять до нас вісти про тайний союз з Угорщиною, яку держави малої антанти, а під їх впливом Польща — вперто полишали поза скобками життя осередної Европи. Дивно в цій хвилі вражає напір Росії на заключення договору з Чехословаччиною. Хоча Чехословаччина сьогодня є філяром малої антанти, однак „Observer" навіть закидає їй дволичність політики, діяметрально противної, раз угодової з Росією, раз бажаючої числитися з Францією, підчеркуючи реалізм п. Бенеша, котрий все піде по лінії більшої користи для свойого краю. Щоби обруч був повний, придався би напевно східно-галицький коридор. Який довірений німецький чортик підшепнув Л. Джорджови думку порушити справу Східної Галичини, якщо вістка правдива (Правдива! — Ред.)?

Супроти так великих небезпек видається знаменним явище, що коли в Ґенуї була мова про вістря договору зверненого проти Польщі, коли всі підчеркували небезпеку, тільки один представник Румунії уважав за відповідне запевнити Польщу про солідарність.

В так грізній хвилі ожидаємо сильних деклярацій з боку Франції. Поанкаре здає собі справу з „безпосередної небезпеки для Польщі", безпека ця безпекою Франції і на

Польща.

Вьміна нот між Чічеріном і Скірмунтом.

Дня 25. ц. м. звернувся Чічерін до польського міністра закордонних справ з нотою такого змісту:

„З приводу ноти до німецької делеґації з дня 18. ц. м. та відповіди з дня 24. ц. м. на німецьку ноту м. и

„Що найменче незрозумілим є крок прямуючи до позбавлення російського уряду права заключування договорів з другими державами. В тому кроці мій уряд примушений бачити нарушення суверенних прав Росії і грубе знасилування 1) договору, 2) знасилування умови в Ризі з дня 30. марта 1922 поміж Росією, Польщею, Естонією і Лотвою. Цею умовою зобовязалася Польща не тільки узгіднити на ґенуенській конференції свою акцію з російською, але також причинитися на тій конференції усіми силами до визнання Росії de iure державами, які її до тепер не визнали. Обставина, що держави, які підписали відповідь на німецьку ноту, а з поміж яких одинока Польща не належить ані до великої ані до малої антанти, застерігають для своїх урядів право невизнання певних статий німецько-російського договору витворює нечуваний прецеденс. Наслідуючи цей прецеденс, Росія мала би абсолютне право невизнавання договорів або поодиноких статий договорів заключених між Польщею а другими державами, о скількиб ці договори не відповідали інтересам Росії. Одначе російський уряд не задумує іти слідами Польщі. Російський уряд

категорично заявляє, що під ніякими формами не може дозволити, щоби заключені ним договори були узалежнені від визнання чи невизнання їх державами третими".

У відповідь на повищу ноту польська делегація в Генуї переслала на руки голови російської делегації ноту, з якої найважнійші місця звучать:

„Повідомлюючи про одержання Вашого письма бачу себе примушеним перш за все категорично застерегтися проти вмішування російського уряду у взаємини поміж Польщею а другими державами. Бажаючи одначе не тратити з уваги нормальних взаємин поміж Польщею а Росією, уділюю Вам такої відповіди:

Головною метою конференції є економічна відбудова середущої і східної Европи, а перш за все Росії. Участь Польщі в працях конференції доторкаючих справ Росії в повні дасться погодити зі зобовязаннями і умовами, істнуючими поміж Польщею а Росією силою ризького договору. В супереч Вашій опінії думаю, що прилучення Польщі до нот звернених до Німеччини, в ніякому випадку не може бути інтерпретоване як крок прямуючий до відібрання Росії права заключування договорів або як замах на суверенні права Росії а то тому, що в згаданих нотах не квестіоновано жадного з тих прав.

Щож відноситься до протоколу замкнення зїзду урядів Естонії, Лотви, Польщі і Росії, який відбувся в Ризі в днях 29. і 30. марта н. р., то сам заголовок цього документу, який цитую дословно, може вистати для повалення цеї неточної дефініції, яку Ви до нього пристосовуєте, імпутуючи йому важність договору і значіння зобовязання. Крім цього участь Польщі в цьому виступленню 10 держав зівсім не стоїть в суперечности зі згаданими опініями.

Щож до Вашого твердження, яке дає до зрозуміння, що постава занята державами підписаними на нотах з 18. і 22. ц. м., а особливо Польщею, утворює прецеденс, який Ви називаєте нечуваним, звертаю Вашу увагу на те, що виступ, до якого приєднався польський уряд, зівсім не прямує до обмеження спосібности якоїнебудь держави до заключування договорів поза обсягом уже попередно усталених її міжнародніх зобовязань, а при тому відноситься він до Росії. Подібно як инші держави, що підписали ноти з 18. і 23. ц. м. так само і Польща здержалася від висловлювання свого погляду про цілість російсько-німецького договору підписаного в Рапальо 16. ц. м. обмежуючись до порушення справи того договору тільки з точки погляду його відношення до ґенуенської конференції.

Не менче одначе польський уряд категорично застерігає собі право вислову з повною свободою і до заняття такого становища, яке вважатиме за вказане у відношенню до кожного міжнароднього акту. Підчеркнена на прикінці Вашого письма обставина, що договори заключені російським урядом не можуть в його очах залежати від визнання чи невизнання третою державою, в нічому не обмежує свободи тих держав визнання чи невизнання тих договорів.

Комунікуючи Вам повище, не сумніваюся, що доглянете з мого боку журбу о перестерігання мирного поступовання і поєднання, яким є пройнятий польський уряд, та бажаю ухилення всякого непорозуміння, що могло би хочби тільки на момент відвернути загальну увагу від ідеї економічної відбудови Европи, в якій то акції Росія займає так важне місце. Підп. Скірмунт".

Перед уступленням Сосньковського.

„Пат" доносить, що справа уступлення завідуючого польським міністерством війни ген. Соснковского має бути на днях дефінітивно вирішена.

Весільний доляр.

З Варшави доносять до „Хвілі", що о набуття Яворини ведуться пертрактації з американськими капіталістами, які думають там оснувати літнище, конкуруюче зі Закопаним.

„Виленська урочистість" з перешкодами.

„Курієр поранни" доносить, що перед приїздом польського уряду на урочистість до Вильна вибух в Біловежськім лісі пожар, через який поїзд з делєґацією не потрапив на час до Вильна. „Кресові живйоли" мали також приготовляти замах на делєґатів та приготовлялися висадити залізничі мости.

Кромі цього переводиться мобілізацію в петроградській, новгородській, вятській і олонецькій губерніях.

В Карелії розпочали большевики фортифікаційні роботи.

Войовнича телеграма.

На днях відбулося в Петрограді загальне засідання представників всіх військових шкіл, на якім рішено вислати до Генуї на імя Чічеріна таку телеграму:

„Спішимо вас впевнити, що червона армія істнує і готова відповісти ударом на всякий удар.

Засідання ВЦИК.

Засідання ВЦИК. збереться дня 5. мая. М. и. на порядку дня стоїть питання „про зредуковання червоної армії на випадок доброго вислідy праць ґенуенської конференції („Рабочій" ч. 39).

Йоффе совітським представником в Берліні?

В московських політичних колах твердять, що після ґенуенської конференції Йоффе буде назначений представником большевиків в Берліні, на місце Крестінского.

Дописи з краю.

Глібовичі великі пов. Бібрка.

Незгода руйнує.

Громадяне відновили в минулім році читальню і почалось нове орґанізаційне життя. Спільні громадянські і національні інтереси лучили й обєднували всіх. Це не подобалось місцевому писареви, синови якогось польського зайди з Познанщини, і він почав руйнувати народню єдність та доводить громаду до біди. Користаючи з того, що грунтові книги і мапи в повітовім суді згоріли наслідком війни, він оголосив в селі, що привіз з Варшави чи з Кракова нові мапи і взявся вимірювати людям спірні межі. І такої незгоди напустив в село, що люди почали сваритися, битися і процесуватись, а про читальню геть забули. Писар з тих процесів тягне зиски, богатіє і з дурних людий сміється в кулак. Ще й хвалиться перед иншими Поляками, що як ще з рік буде так мірити людям межі, то половина села піде з торбами. Сумно, що нема кому в селі людей опамятати та освідомити, що їх губить а що їм помочи може. *В.*

Розворяни пов. Перемишляни.

Дня 26. III. 1922 р. відбулися в Розворянах загальні збори читальні „Просвіти" у власній домівці. Діяльність Товариства припинилась від 1914 р. Вибрано Виділ у слідуючім складі: голова Наконечний Іван, містогол. Сеник Василь, секретар Пастернак Яцко, скарбник Баляш Гринько, бібліотекар Москалик Іван. Громадяни віднеслись з повним зрозумінням до відновленого діла, чого найлучшим доказом є се, що 96 громадян вписалось в члени. При сій нагоді слідуючі громадяни зложили на цілі читальняні більші датки а саме: Гринько Баляш 1 доляр. Василь Кебало 1000 мп. Каміля Кебалова 1000 мп, Михальський Микола 1000 мп, Поставка Микола 500 мп. Коваль Федько 500 мп, за що Виділ іменував їх почесними членами читальні. Крім сего инші громадяне зложили менші датки. Громадянин Грицко Семен як столяр вложив много праці в направу столів, лавок та рам безкорисно. Сею дорогою складає Виділ читальні усім жертводавцям і сим, що причинились до віднови читальні щире Спасибіг.

Браташі к. Сільця Беньковго.

Дня 18. IV. уладив Аматорський Кружок при Читальни „Просвіти" в Браташах ад Сілець Беньків виставу „Сватання на Гончарівці". Вистава випала загально дуже добре. Ролі відіграли п. Вертипорохівна, п. Батюківна, тов. Бойцун, Гулай, Ващуки і Марисюк. Дохід призначений на поправу домівки Читальні. Дня 30. ц. м. дає цей кружок сьвяточний Шевченківський Концерт.

На тім місци належить висказати подяку Вп. п. дир. І. Сайкевичеви за старання і труди при підготовлюванню вистав.

Нараїв, місто.

По думці рецепти ославленого, [illegible] Прушинського — зачалася в краю горячкова аґітація за перетяганням на рим.-кат. обряд. Слід замітити, що ця аґітація переноситься вже до сіл і місточок, де елемент польський зникаючо малий. В Нараєві, чисто українськім місточку, бо на 5.000 мешканців є 1.200 Жидів і 500 латинників — зачався з польської сторони полів душ. Користаючи з неприсутности пароха і декана о. Дидика, що через 35 літ залізною рукою вів парохію, погрозами приневолили перейти на латинський обряд Михайла Бойка, який має скінчений один рік уч. семінаря, в нагороду за це надали йому учительську посаду в Нараєві м.; Павла Фортуну, ляканого трусами і арештами — та Гаську Іваницьку зам. Окопну, що перейшла на лат. обряд за намовами і погрозами польського жандарма. Кс. Лязаревіч тішиться і затирає руки, збираючи збаламучені „owieczki" а в нас нема нікого, хтоб поклав конець деморалізації, бо ті, що повинні, бояться своєї тіни.

Може би Митрополичий Консистор у Львові вглянув в цю справу?

Кураторії шкільній у Львові записуємо в альбом іменовання новоспеченого латинника Михайла Бойка, який має один рік учительського семінара, учителем в Нараєві, коли для українських, фахових учительських сил нема місця в повіті.

Махнівці, пов. Зборів.

Екзекуція за конскрипцію.

В місяці жовтні м. р. підчас славнозвісної конскрипції відказався завідатель гр. кат. парохії Махнівці пов. Зборів, о. Андрій Хлистун, заподати конскрипційні дати, мотивуючи свою відмову тим, що він не є трактований владою як горожанин і тому не обовязаний сповнювати його обовязку. Та п. староста Пєньонжкевич зі Зборова силоміць жандармами стягнув його до староства і під загрозою дальшого арешту вимусив зізнання. По списанню протоколу п. староста заявив, що за проволоку конскрипційного речинця наложить на о. завідателя ще грошеву кару, о чім його повідомить письменно. На це відповів о. завідатель, що в такім разі може стягнути собі ту кару хиба з його „пенсії", яку йому, як гр. кат. священикови і завідалеви парохії, має польська влада визначити, бо иншого майна не має. На цім п. Пєньонжкевич звільнив о. Хлистуна з арешту і позволив відійти. — З початком падолиста м. р. дійсно староста порученим письмом повідомив о. завідателя Махновець, що має заплатити 600 мп. кари і що тільки до 3 днів прислугує йому право рекурсу до „Воєвудства". О. завідатель вніс рекурс до воєвудства і в нім заподав причину відмови зізнань, і запитав, чи є де такий закон і влада, які наказують сповняти якісь обовязки, а за це не дають того, що правно належиться. Тому узнає наложену кару неслушною і несправедливою та неправною і просить її уневажнити, а як ні, то нехай польська влада

Совітська Росія.

Фінансова політика большевиків.

На II м партійнім зїзді російської комуністичної партії в Москві з докладом про фінансову політику виступив Сокольніков.

„Зараз, — заявив він, — ми прийшли до фінансової крізи. Ми стоїмо перед значним обезціненням рубля, перед сильним піднесенням цін. Питання валюти розтягнулось перед нами в цілій ширині. Цілком ясно, як з точки погляду інтересів робочої кляси, так і з точки погляду інтересів державної індустрії необхідна тверда валюта. Розвязати це складне питання простими, чисто фінансово-технічними засобами не можна. Воно розвязується головним чином виходом з економічної крізи — підняттям продукції. Діло в тому, що епоха військового комунізму особливо тяжко відбилась на стані нашої промисловости.

Якіж міри чисто фінансового й технічного характеру можливі для виходу з крізи? Народній комісаріят фінансів в останній час засипають всякими проєктами про тверду валюту. Всі ці проєкти не витримують критики. Вихід з фінансової крізи, — це припинення дальшої емісії"...

Далі Сокольніков вказував, що в цілій низці трестів керуючі верхи отримують так велику грошеву платню, [illegible] не отримували би, колиб були власниками цих підприємств.

„Велика кількість оборотних средств, каже він, необхідних трестам, складає занадто тяжке навантаження для наших фінансів, з чим потрібно покінчити. Трести повинні перестати бути пенсіонерами держави".

Одним словом — сталося те, що мусіло статися.

Нова економічна політика розпочалася передачею підприємств в керування т. зв. трестів. Коротше кажучи крім знаменитих Совнархозів, які продовжують істнувати, народився ще один тип совітської установи, — „трест", себто совітський апарат збільшився новим кадром пенсіонерів.

І тільки!

Система залишилась стара, а значить і наслідки тіж: занепад промисловости й дальша руйнація народнього господарства (Українтаг).

Весняні приготовання большевиків.

„Рижский Курер" довідується Із Пскова, що там по вулицях розліплено наказ про мобілізацію усіх мущин від 18—40 літ і видано розпорядок про виказку коней і возовок. Війська стягаються на латишську і польську границю.

В звязку з цим у Пскові відновлено арешти „контрреволюціонерів".

стягне її з його „пенсії“ (60 марок місячно!), яку йому має визначити. З початком грудня перенісся о. завідатель до села Сновича п. Золочів, і тоді через громадський уряд в Махнівцях довідався, що „воєвудство“ в Тернополі рекурсу не узгляднило і кару треба заплатити. О. завідатель приняв це до відома і гадав, що п. староста Пеньонжкевич стягне її з пенсії його і справу уважав за програну. Якось з початком ц. р. була згадка в часописах про розпорядження президента польських міністрів і міністра внутрішних справ, щоби всякі доходження за конскрипцію були залишені і о. завідатель а тепер сотрудник в Сновичу п. Золочів думав, що кара на нього наложена не буде стягнена. А тимчасом п. староста Пеньонжкевич в Зборові довідавшися від віта з Махнівцях про перехід о. завідателя до золочівського повіту, висилає письмо до п. старости і радника намісництва Ґрондзєвича в Золочеві, щоби стягнув з о. сотрудника в Сновичу гривну 600 мп. Цей пан радца при кінці марта п. р. доручує громадському урядови в Сновичу екзекуційно стягнути кару з о. Хлистуна. Скоро уряд громадський не мав що забирати у свого священика а до того і сам священик доніс від себе, що не відкликує даного слова п. старості Пеньонжкевичови і можуть урядовою дорогою стягнути собі кару з його пенсії, яку йому воєвудство розпорядж. ч. 11.381/IV./1. з 13. XII. 1921. вже визначило за попередний рік в сумі аж 1386 мп., а якої він ще не побрав, бо в инший спосіб, як гр. кат. сотрудник, не може кари заплатити, то п. староста Ґрондзєвич вислав дня 21. квітня ц. р. свого секретаря як екзикутора, щоби стягнув кару, а до того ще кошти екзекуції в сумі 2511 мп.

Видно п. старостам і радникам намісництва страшним видалось брати кару з річної пенсії, яка визначена польською владою на удержання священика, а якою не можна прохарчуватись відповідно і одного дня, а до цего, що на це сказав би культурний світ, що за мниме продовження реченця конскрипційного, бо сотки і тисячі було таких, що конскрипції не виконали, відбирається священикови средства потрібні йому на півроку на прохарчовання. Крім цього таке стягнення кари противиться австр. законам з 8. VII. 1791 р. і 13. XI. 1835, які ту ще до нині обовязують і тому п. старости рішили стягнути кару з того, що священик має злишне, а може під страхом такої екзекуції священик задоволить їхній амбіції, або буде просити помилування з панської ласки. Але понад рекурс правний до воєвудства, священник не думає себе понижати в очах п. старости, а прибувший екзекутор переконався, що нема чим заплатити, бо забрав заледви 915 мп. (яких священик добровільно ніяк не міг відступити) та пару чобіт вартости 10000 мп., а які оцінено на 6000 мп., щоби по продажі їх, було чим заплатити коні і фіру п. старости Ґрондзєвича, які привозили екзекутора на місце. Нічого иншого не міг взяти екзекутор, бо усьо потрібне до щоденного ужитку, а без чобіт може священик обійтися літом, бо має черевики.

Подав: *А. Х.*

ТЕЛЄҐРАМИ.

Німецько-фінляндський договір.

Гельсінгфорс. (ПАТ). Часописи доносять, що одною з найважнійших точок договору підписаного в суботу Німеччиною і Фінляндією, є зобовязання Німеччини до звороту фінляндських кораблів, задержаних в Німеччині від початку світової війни.

Привернення дипльоматичних зносин між Німеччиною і Росією.

Берлін. (ПАТ.). З Москви доносять, що проф. Віденфельд і Карахан підписали договір про привернення дипльоматичних зносин між Німеччиною і Росією. Осягнено порозуміння щодо привернення консулярних зносин згідно з станом з 1914 р. із узглядненням повставших територіяльних змін і внутрішних відносин Росії.

Промова Л. Джорджа.

Ґенуа. (ПАТ.). На торжественнім прийняттю, виданім анґлійськими журналістами для американських журналістів у ресторані „Олімпія“, виголосив Л. Джордж учера о північи довгу політичну промову про події останніх годин. Заявив він, що конфененція є подією найбільшого значіння для майбутнього уложення відносин в Европі. Противники конференції не здають собі справи з цього, яку відповідальність беруть на себе, коли висловлюють сумнів в успіх нарад конференції. Наради конференції в Ґенуї тривають щойно 2 тижні, коли наради вашінґтонської конференції тривали 3 місяці, а учасники її не мали ані одної вільної хвилі. Опісля вказав Л. Джордж на небезпеку поглиблення противенств в Европі, коли утворилися би два великі бльоки. Непевність у східній Европі є зерном нових неспокоїв. Положення в Европі незвичайно поважне і вимагає діл. Німеччина і Росія, два найбільші народи в Европі, бажають більше як хліба, щоби з ними обходитися по людськи. Неможливе. щоби відносини могли дальше вдержатися. Порозуміння конечне. Инша розвязка була би дуже небезпечна. Якаж була би ця розвязка, колиб голодуюча нині Росія піднеслася, але при помочі німецької орґанізації звереної проти зах. Европи.

Препозиц'я Л. Джорджа в справі санкцій і відшкодовань.

Ґенуа. (ПАТ.) Найважнійшою подією сьогоднішнього дня, а мабуть і всіх нарад ґенуенської конференції є оголошення предложення Л. Джорджа, щоби переговорювати в Ґенуї над справою відшкодовань і евентуальних санкцій. Л. Джордж представив своє предложеннє Барту ще підчас нарад у віллі Альбаті. Передтим Л. Джордж звернув увагу на занепокоєннє, викликане коментарями, з якими стрінулася його промова, виголошена на недільному засіданню представників союзних держав і деякі уступи промови Поанкаре. Л. Джордж порушив передівсім становище, яке слід би зайняти, колиб Німеччина не виконала до кінця мая ц. р. прийнятих нею зобовязань. Бажає, щоби союзники ухвалили спільні рішення. Тому, що коаліційні правительства є тепер в Ґенуї, Льойд Джордж вважає найліпшим, порозумітися безпроволочно над такими важними справами. Він був би щасливий, колиб Поанкаре особисто взяв участь у цих нарадах. Барту обіцяв, що предложить цю пропозицію в Парижі. На думку Л. Джорджа, Н. Ради не мається переносити до Ґенуї, а лише наради пяти коаліційних великодержав, котрі досі обмежувалися до обговорення справи німецько-російського договору і російського питання, слід тепер поширити на справу відшкодовань і евентуальних санкцій.

Перед виїздом Л. Джорджа.

Айльвезе. (ПАТ.) По донесенням з Льондону, Л. Джордж задумує задержатися в Ґенуї ще 10 до 14 днів. Противно „Еко д' Парі“ пише, що Л. Джордж поїде до Льондону 4. або 5. мая. В переїзді задержиться в Парижі, шоби стрінутися з Поанкаре, а 10. мая верне до Ґенуї.

Чи справді?

(Намірене уступлення дир. Загарова).

Велике занепокоєння серед львівського громадянства викликала, поки-що непровірена, вістка про намірене виступлення з складу українського театру відомого артиста і знаменитого режісера п. Олександра Загарова. Ходять чутки, що п. Загаров вніс вже свою димісію, що безапеляційно ту димісію приняв меценат нашого театру та що в наслідок цього разом з п. Загаровим уступають всі кращі театральні сили в числі 12 осіб, а між ними п. Голіцинська, Крушельницький, Бенцаль і Борисоглібська. Причиною уступлення мають бути нестерпні умовини праці в театрі.

Приймаючи ці поголоски за невідповідальні видумки, ми просто не можемо уявити собі ситуації, яка витворилася би в разі дійсного уступлення п. Загарова. Не думаємо, щоби хто-небудь бажав собі поворотy нашого театру, який від прибуття п. Загарова став (о скільки мати на увазі драму) одною із найяркійше світячих точок нашого культурного життя, — до стану балаґану. Уступлення п. Загарова було би просто катастрофою.

Не хочемо вже тепер входити в оцінку тих умов, які роблять неможливою працю п. Загарова в театрі, в пересвідченню, що „Українська Бесіда“, яка є відповідальна перед громадянством за долю театру, доложить усіх зусиль, щоби не допустити до катастрофи, щоби прочистити атмосферу та тим чином не позбавляти знаменитого театрального працьовника можности культурної праці на рідній сцені.

В противнім разі були би ми примушені близче приглянутися тим умовам в пошуканці за винoвниками такого обороту справи.

НОВИНКИ.

— **Вп. Передплатникам „Гром. Вістника“ до відома.** З огляду на останню підвижку ціни друку і подорожіння паперу ми примушені з днем 1. мая с. р. піднести ціну одного числа „Громадського Вістника“ з 30 мп. на 40 мп., а місячну передплату з 700 мп. на 1000 мп. — Передплата для заграниці остається незмінена. — В Чехословаччині гроші на передплату просимо складати в Банку чехословацьких леґіонів, Прага I, на конто Видавничої Спілки „Діло“ Львів. — Адміністрація „Гром. Вістника“.

— **Конфіската.** Вчорашне число (54) „Громадського Вістника“ з д. 28. квітня 1922. сконфіскувала прокураторія за перший уступ статті „Розміри кольонізації“ та за заголовок і кінцевий уступ другої статейки в рубриці „Преса“. (22).

— **Арештування Марка Луцкевича.** Вернувшого дня 26. квітня зі Львова до Ковля на Волині відомого кооператора Марка Луцкевича арештувала того таки дня ковельська поліція. Арештований Луцкевич розпочав голодівку.

— **Пригадується, що Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного у Львові** відбудуться сеї суботи, дня 29. квітня с. р. (завтра) о год. 11. перед пол. в салі Т-ва „Просвіта“ у Львові, Ринок 10, II. поверх. До участи управнені акціонарі, які мають вже зложені свої акції в Банку. Леґітимації одержать при вступі.

— **Нечувані практики.** До книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, в якій між иншими продається і наш часопис заходить по кождій конфіскаті часопису поліцай і забирає часопис. Досі булоб добре, колиб п. поліцай обмежився на забрання примірників, що лежать на ляді. Тимчасом ревний в сповнюванню своїх обовязків „стуйкови“ розбивається по всіх закамарках книгарні в погоні за примірниками, перебираючи на себе ролю комісаря поліції, що одинокий і то за спеціяльним дорученням може переводити ревізію, на яку дозволює собі п. „стуйкови“ ч. 287...

— **Всеукраїнська спілка військових інвалідів Української Народної Республики,** звертається до всіх тих українських товариств, орґанізацій, гуртків і часописів, які заклали фонд „Українського інваліда“ (згідно з закликом ґен. Омеляновича Павленка), з проханням, зібрані пожертви зазначених фондів надсилати на адресу: Тарнів, готель Брістоль, голові Центрального Правління Всеукраїнської Спіл. Військ. Інвал. УНР. *Червінському.*

— **Криваві події на варшавськім двірци.** На східнім двірци в Празі коло Варшави прийшло — як доносить „Ґаз. Поранна“ — в ночи на 27. ц. м. до кровавих подій, що ярко характеризують внутрішні відносини в польській армії. До поїзду ладовано 800 рекрутів, що походили переважно з Варшави, і при тій нагоді між підхорунжим Гонткевичем а рекрутом Федоровичем прийшло до суперечки, в часі якої Ґонткевич добув револьвер і положив Федоровича на місци трупом. Тоді рекрути кинулися на Гонткевича і побили його на смерть. В часі дальшої авантури ескорта, зложена з 36 вояків, мусіла скритися в канцелярії начальника станції, бо рекрути мали при собі револьвери. Опісля рекрути розгромили цілу канцелярію, знищили всю обстанову, вікна, двері і т. д. Заки на місце прийшли органи безпечности, рекрути побили цілу ескорту. Вкінци рекрутів розоружено.

— **З морального розкладу.** „Дзєннік“ доносить, що в Варшаві арештовано польського поручника Анкерштайна, який, будучи касовим офіцером, здефравдував 20 мілiонів марок. — Вислано гончі листи за д-ром Смульским з Пороніна, який підняв з закопанського банку на сфальшовані векслі пів міліона і втік з коханкою Брезант спершу до Львова а потім за границю.

— **„Deutschland, Deutschland über alles“.** У варшавській першорядній реставрації „Емпір“ забавлялося в ночі з суботи на неділю товариство зложене з військових і цивільних осіб, яке коло півночі завело на цілий голос німецький гимн: „Deutschland über alles“. Проти такої несподіванки почав дехто з прочої публики протестувати, на що відповіли „співаки“ тим, що стали кидати в протестуючих тяжкими кріслами і декого ранили. Счинивши авантуру, вийшло співуче товариство з реставрації.

— **Всесвітна вистава — на новий лад.** Місто Філядельфія приготовлює виставу на рік 1926 у 150-ту річницю американської самостійности. Для Американців являється нудним дотеперішне накопичування мертвих виробів і товарів. Вони хочуть надати виставі життя, руху й краски. Всі краї й народи цілого світа мають на виставі показати найзаймавійшу галузь своєї творчої праці в такому виді, як вона в дійсности дома переводиться. Замість приміром накласти на виставі стоси килимів турецьких чи перських, має на виставі засісти сотка правдивих перських ткачів, які в своїй ноші та тлі своєрідної декорації виконувати муть свою працю. Або знов дільниця японського міста чи села — з робітнями, склепами, де можна би побачити дійсне життя і щоденний рух. Подібно можна буде оглядати виріб посуди, магомеданські святині з їх богослуженням і всякі инші річи живі і правдиві, та через це цікавійші й більш повчаючі. („Tribuna“).

— **Як вчуться діти говорити?** Професор празького університету Др Веліх подає ось такі спостереження на сю тему: Заки дитина вспіє вимовити поодинокі звуки, мусить передтим вправитися у відповідному володінню мязами, потрібними до отвирання рота, скла-

дання губ, укладу язика і т. под. Сю штуку присвоює собі немовля силою змислу наслідування. Воно пильно приглядається — подібно як німий — на уклад уст свойого окруження. Тому важною річчю є, щоби особи, які плекають немовлята, говорили вразно, але не занадто, не шепелявіли і без посліху. Очевидно не відразу стане немовлятко виголошувати всі звуки поправно, так як воно не стане відразу добре ходити, сідати і брати руками ріжні предмети, бо воно постепенно опановує свої мязи (мускули). Як не належить силувати дитини до ходження й сідання, так не вільно теж силувати дитину, безнастанним повторюванням слів чи поодиноких звуків, — бо вона, повторюючи хибно деякі звуки, привикає до хибної вимови і часто наслідком сього хибний виговір лишається їй на ціле життя. З другої сторони не вільно до дитини жибоніти діточим жарґоном. Оскільки дитина сама витворить собі якесь перекручене слово, то най собі його вживає, доки не навчиться вимовлювати його поправно, але булоб хибою, щоби дорослі також уживали до дитини тих перекручуваних слів. Діточий жарґон (зюзя, гаму, папа) се нішо инше, як окрема мова — й підпирати той жарґон, ба його самому вчити дитину, рівняється науці злишної чужої мови. Практичнійше є підпомагати науку мови дорослих відразу. („Venkov").

— **Як виглядатиме майбутня війна?** Війна в найблизчій будуччині буде провадитися головно в повітрю. Це заповідають англійські та французькі військові знавці, накликуючи свої уряди до належної підготовки в тому напрямі. Ходить тут о збудовання якнайбільшого числа военних літаків, які мало чим ріжняться від пасажирських. Один літак може унести на 300 км 1 тонну вибухового матеріялу, 1000 літаків перевезе на ту саму віддаль 1000 1 тонових бомб, що становить в протягу одного дня більше вибухового матеріялу, як зуживано за один рік великої війни. Крім бомб кольосальної вибухової сили, можуть літаки везти також бомби з трійливими газами, які — тяжчі від воздуха — просякнуть в кождий сховок і досягнуть людини, так, що перед ними нема ратунку. При тім треба зважити, що до тероризовання противника ужито раз найбільше (Німцями) 50 літаків — тепер же техніка виробу літаків так поступила, що кожда більша держава може фабрикувати тисяч літаків місячно, отже на таку виправу без труду може вилетіти ескадра з 1000 літаків. Оборони проти такого наїзду не має, хиба власна надземна ескадра. Тому нині найменша держава доцінює вартість літаків в майбутній війні й головну енерґію обертає на їх виріб. Франція має тепер 2000 військових літаків, Німеччина ще більше, а навіть така мала Естонія має 300.

— **Жертва легкодушности, чи громадських порядків?** В страстний четвер (дня 13. IV.) при переправі через Буг в Сільци Беньковім випало з човна 3 особи. Одній вдалось вибратувати, а 23-літний М. Рихвіцький і А. Грицина утопились, бо ізза темноти всяка поміч була неможлива. А. Грицина лишила 3 малих дітий круглими сиротами, бо муж її згинув на війні. Утоплених до нині не віднайдено. Через послідні снiги стан води в Бузі побільшився, а щоби дістатись до моста треба було йти в брід або їхати човном. Подібне діється в присілку Браташах, де кладки на річці находяться в неможливім стані. І там не обійшлось без жертви, але громада помимо того, що має власний ліс, не думає кладок поправити. — *Громадянин.*

— **З волинських гараздів.** При т-ві „Просвіта" в Луцьку істнує бюро правної поради та „технічно агрономічне бюро". Такі вивіски по українськи були уміщені на домі „Просвіти". Луцький староста казав зірвати ті вивіски, заявляючи, що „Просвіта" не має права на такі бюра. Т-во віднеслося з відповідним зажаленням до Луцького окружного суду. — (В. С.)

— **З хроніки бандитизму.** На дорозі коло Сопочина напали узброєні бандити на їдуючих зі Львова до Мостів великих двох купців Арона і Й. Шумерів, поранили їх стрілами з револьвера та взявши з воза мішок шкіри, втікли в ліс. — По дорозі з Лежайска до Городиск ограбили злодії купця Ріхтера, та побивши палицями по голові, втікли. —. В Прусах к. Кракова виманили бандити криком „горить" господаря Ружка з хати, побили його смертельно та забрали з хати гроші і золоті предмети. — Гарну штуку втяли недавно варшавські злодії польській поліції, викрадаючи начальникови слідчого уряду пса, вартости 100.000 марок. — На гостинци з Поджбиля до Кросна напали два бандити на К. Лукашевского і вбили його на місци. — В Добрухові к. Ласок напали бандити на хату Т. Рихліка, вбили господаря та його 5-літнього синка а жінку знасилувавши задусили. — В Ставчанах стріляв хтось на днях крізь вікно канцелярії до управителя архиепископських дібр М. Горбачинського та не поціливши, втік. — Братя Ришард і Максиміліян Вендерскі, робітники фірми Лукановского в Познані вбили й ограбували І. Пахцярка, який приїхав з Шамоціна по гроші до тої фірми. — В лісі під Варшавою замордували замасковані бандити Ал. Ковальчука, ограбили і трупа кинули до ріки Окшейки.

— **Виключення з товариства.** Як нас повідомляють, на Загальних Зборах львівської філії Українського товариства допомоги еміґрантам з В. України, що відбулися 9. квітня 1922 р. виключено більшістю 33 проти 1, при 7, що здержались в д голосовання, з членів товариства Сергія Вовнянського. Належить зазначити, що С. Вовнянський є досі урядником „Союза приватних урядників Галичини".

— **Чічерін і цилиндер.** З важкою бідою намовили Чічеріна в Москві, щоби до Ґенуї вибрався в фраку і цилиндрі. Та на австрійсько італійській границі якийсь злобний осібняк вкрав йому ту буржуйську окрасу голови. Чічерін мусів посилати окремого курієра до Відня, де той купив йому новий цилиндер ф-ми „Іта".

— **Для кого осінений Національний Музей у Львові.** З кругів громадянства доходять до нас жалі, що доступ до Національного Музея так в будні дні як і неділі вповні неможливий. Кустос музея заявив себе недужим і не вважав за відповідне отворити музей навіть артистови, який умисне для цього приїхав з Кракова, щоби свої праці остаючі в перехованню музея перебрати для наближаючоїся виставки української пластики. Пригадуємо собі, що щось в тім роді мало уже місце при нагоді II. збірної виставки праць О. Новаківського. Тоді то п. кустос теж найшов можливість не видати праць артиста на його ретротективну виставку. Запитуємо: чи покликанням управи Національного Музея удержуваного щедрістю фундатора і жертвенністю громадянства є того рода деструктивні практики?

— **Космічний гість.** З Вашінґтону доносять: Недалеко місцевости Ешборі в стейті Ню Джерзи впав до моря величезний метеор і спричинив нагальний вибух водної пари. Наслідком великого тиснення воздуха вилетіло багато шиб в домах Ешборі.

— **Порадив собі.** Польський граф Лянцкороньскі, власник Роздолу і инших сіл в Сх. Галичині, дістав на днях вимір данини на 180 міліонів марок. Граф вніс протест до польського уряду в тому дусі, що справа Східної Галичини ще досі не вирішена і що тому данина неправно на нього наложена. („З. і В.")

— **10 літна медіюм.** В Ресінано коло Турину живе 10-літня дівчина в якої прияві підносяться всякі предмети, страва вилітає з горшків і подає коло ніг дівчинки, а вона піде в ліс, запалюються корчі полумям. Ці явище сконстатували д-р Мірабелльо і професор Анканаде, заявляючи, що ця дитина є маґнетичним медіюм нечуваної доси в історії маґнетизму сили. Вони забрали дівчинку з собою, зберігаючи її від нехибної заглади з боку селян, які посуджували її о спілку є дияволом.

Рух в українських товариствах.

З життя наддніпрянської еміґрації у Львові.

У неділю, 9. квітня ц. р. в салі тов а „Воля" у Львові відбулися численні загальні збори членів львівської філії Українського Тов-а допомоги еміґрантам з України. Із звіту управи виходить, що за допомогою місцевого українського громадянства управа філії роздала еміґрантам безплатно велику скількість ріжних річей, як тепла білизна, дитяче вбрання, то що. Крім того управа влаштувала шевську майстерню, робітню вишивок, артіль робітників, бібліотеку і амбуляторію. Загальні збори добрали двох членів в управу: Лікаря Наталію Мазепу і Андрія Петренка, а також 5 кандидатів в управу: В. Січинського, Оржешковського, Царикiвну, Омельченкову і Соколовського. До ревіз. комісії ввійшли: О. Гончаренко, О. Грещенко і Ананут. Нова управа подала плян майбутньої діяльности; першим своїм завданнем управа має зорганізувати драматичну трупу, улаштувати клюб для еміґрантів, читальню, артистично-малярську студію і ще цілий ряд майстерень.

На засіданню управи львівської філії Українського Тов-а доп. еміґрантам з України (Львів, вул. Руська 3) з огляду на вступ до управи двох нових членів, президія управи в цілому склала свої уповноваження, після чого було обрано нову президію в складі: проф. Леонід Білецький яко голова, Віктор Завадський заступник голови, Андрій Петренко скарбник і Гр. Деркач секретар.

ЖЕРТВИ

На „Рідну Школу"

прислали: Секція Аґрономів і Лісників при Українській Акад. Громаді в Празі 43.428 мп., гром. Микола Мазурко з Йозефова 630 мп., Ком. українських злуч. Товариств в Нюарку 150 дол., Центральний місц. рат. ком. в Рочестер 100 дол., Адміністрація часописи „Свобода" в Джерзи Сити 191 дол. як зложені жертви замість вінка на домовину бл. п. Андрія Савки, який умер 1 го марта с. р. в Джерзи Сити; в сій квоті є жертва гром. Василя Шеремети з Детройд у висоті 17 дол. 25 цен., В. Перетятко 1 дол., Союз українських Жінок в Америці відділ II. 10 дол., С. Ляшецький О. Казановський, Е. Ляшецький, В. Ярема, Ю. Костур по 1 дол., Володимир Варницький, Erwington 12 дол., Український Комітет в Cohoes 20 дол., В. Прихода під чит. „Просвіти" ім. Ів. Франка в Торонто 5 дол. — Вп. Жертводавцям складаємо щиро-сердечну подяку й просимо о ласкаву память на будуче. — *Головна Управа У. П. Т.* X 1—1

Жертви на „Пак." для українських інвалідів.

Юлія Цар 60 шт. яєць, Ізидор і Надя Громницькі 2000, парохіяни Усп. церкви 1000, гурток Українців ім. Грінченка на городецькім передмістю 10.000, службовики Дирекції держав. лісів по 1000 мп.: Левицький, Фільварків, Бобикевич, Котис, Ваврик, по 500 мп.: Глібовицький, Мельник, Сілецький, Тиховський, Маєр, Турчинський, Михайлишин, Турянський, по 200 мп.: Ридліцький, Костюк, Могильницький 600. Разом 10000 мп. Проф. Преторіюс 10000, п. Чумова 2000, о. Гоцька — Бушковички 500, інж. Ляйнберґ 1000, о. Е. Качмарський — Славско 1000, радн. Мороз — Жидачів 1000, А. Дуфанець 1000. В натурі: п. Паньківна 5 50 кґ. муки, 5·50 кґ. бобу, п. Когай 5. кґ. муки і 1. убрання. XXI 1—1

Комунікат

Українського Педаґогічного Тов-а до усіх Кружків Українського Педаґогічного Тов-а в Краю.

З огляду на те, що в недалекому часі відбудеться Загальний Зїзд Товариства, Головна Управа Українського Педаґогічного Тов-а взиває всі Кружки, котрі ще не віднoвили своєї діяльности, щоби скликали Загальні Збори і приступили до відновлення своєї діяльности начеркненої статутом Товариства. Про Загальні Збори, склад заряду Кружка плян діяльности належить повідомляти безпроволочно Головну Управу Українського Педаґогічного Т-ва.

Речинець Загального Зїзду подасть Головна Управа до відома в часописах.

У Львові, дня 26. квітня 1922.

За Головну Управу Українського Педаґогічного Товариства:

А. Гладишовський голова. 1229 1—3 **Т. Педлуський** секретар.

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Субота, 29. квітня: Премєра „ЖАРТ ЖИТТЯ". комедія на 3 дії С. Черкасенка.

Неділя, 30. квітня: пополудни „МАРУСЯ БОГУСЛАВКА", історична драма на 4 дії М. Старицького, вечером „МОМОГ НІР", траґедія на 5 дії Є. Карпенка.

Початок пополудневих вистав о год. 3, вечірних о год. 7·30.

Білєти продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год 2 попол каса театру.

Позір! Руханкові вправи в Соколі Батьку зачнуться правильно з 2. мая с. р. Учениця і учениць оплата місячно виносить 50 мп. Вправляють: Старші члени в середу і пятницю від год. 7 - 8 веч. Молодші члени у второк і суботу від 7—8 год. веч. Ученики старші в понеділок і четвер від 6—7 год. веч. Ученики молодші в середу і суботу від 4 — 5 год. по пол. Членкині в середу і пятницю в д 6—7 год. веч. Для учениць старших від 5—6 по пол. в понеділок, пятницю а також ті години у второк і четвер. Молодші учениці ті самі дни від год 4 — 5 по пол. Що до відділу порозуміються з дотичними учительками. — Ремісничa молодь у второк і середу від год. 8 — 9 вечером. Учительський кружок в пятницю від год. 8—9 вечером. — Зголошення приймає учитель відділу або щодня (з виїмкою неділь і українських свят) від год. 6—8 вечером в домівці Товариства. — М. Заячківський, голова С.-Б. — К. Єзерський, справник. 1227 1—3

Українському краєвому Товариству охорони діт. і опіки над мол. у Львові надслали в марті с. р. в марках пол слідуючі ВПов. Добродії свої жертви: о. Е. Качмарський Славско 1.000; Урядники Каси хорих в Дрогобичи: Коцко 500, Гладилович 500, Малинка 1.000, Мягкий 500, Мягківна 250, Столярчик 100 і Кобильник 500; дальше о. Волод. Сухий Волоське Село 1964; Микола Білецький Пациків 2.000; Анастазія Наконечна Урмань 1.000; о. Вл. Марущак Східниця 4.800; Українське Тов. „Згода" (2240. Grayling Ave Hamtramck„ Mich. U. S. Америка) чек на 21 долярів, з якого на товариство 26.110; о Зенон Флюнт Грабші 1.000; о. дек. Бартків Романів 500; Неоніля Чепевко Сиьковичі 3.000; Мих. Коцко Дрогобич 1.000; Антоніна Куделя Ярослав 1.000; Українці в Great Meadow N. J. з колицою через руки John K. Kowalik Box 35 Great Meadow N. J. U. S. Америка, чек на 50 дол., з того на товариство 66 885; о. Збудовський Зубрець 200; громада Жулин Стрий 1.000; о. Григ. Павчишин Гологори 500; Ю. Шмерековський Печеніжин 560; Скарбовики у Львові, а іменно: Горошко Семен 1 000, Кордасевич Евген 700, Дурбак Гліб 500, Гуссаківський Вол. 500. Гошовська Стефа 500, Тустанович Дамян 400, Зробек Вол. 300, Цяцко Ганць 200, Купчанський Тадей 200 Медвідь Ілярій 200, Павлик Франц 200, Ко[illegible] Прокіп 100, Невинорівна Стефа

ЖІНОЧИЙ ВІСТНИК.

Починаймо будувати від основ.

В неділю 23. цвітня ц. р. попала я случайно на Шевченківське свято української захоронки при ул. Софії. Ішла до наших інвалідів на свячене, та ось по дорозі в партері тої самої камениці захопила мене мала громада святочно прибраної дітвори і вже не випустила від себе. У них же нині великий день, Шевченківський концерт — вони просять усіх — усіх послухати, як і вони ці найменші шанують память народнього поета.

Комната Захоронки мала маленька, але діточі серця широкі і і радіб усіх пригостити. Велика синя занавіса з жовтим тризубом посередині переділює комнату від „сцени“, де мають відбуватися їх „продукції“. Попід занавісою видно малі ніжки, що нетерпляче топчуться на одному місці, чути перешепти, сміхи, питання: „коли вже?“ Заглядаю до них, користуючись дозволом увійти за куліси. Поміж дітворою стрічаю і кілька наших дівчаток, які спершу записалися у нас до школи, але... не було що їсти дома і вони знову завернули до захоронки задля того горнятка теплої страви, задля ложки каші. „Прошу, пані, мама Зоньки вчера вмерла!“ — розповідають мені діти, радіючи навіть на свій спосіб, що можуть таку важну новину переказати. Зонька стає геро'нею дня. Вона також виступає сьогодня на концерті і тільки чорна кокардка в яснім волосячку мабуть вказує, що в неї жалоба, „А маму пороли по смерти в шпиталі, порізали від голови — доповняє її старша сестра, моя учениця — хотіли знати, від чого мама вмерла“. Розповідає це зовсім просто спокійно, як щось буденного — горе і нужда заряня гартують дітей пролетаріяту. Я знаю цілу історію.

Бідна молода жінка, обтяжена громадою дітий, хотіла запобігти дальшому сподіваному поширенню родини, бабські ліки не дописали і вона найшлася під анатомічним ножем. „Хтож вами тепер опікується?“ — їх, тих малих є ще шестеро дома. — „Тато, тато сам варуть нам їсти.“ — „А має тато яку роботу?“ — „Тато продає річи по мамі.“ — „А їш ти що рано, як ідеш до школи?“ — „Їм хліб і чай“. Я дивлюся на бліде, поважне личко одинайцятьлітньої дівчинки, яка точнісенько ходить до школи, все чисто одягнена і вчиться несогірше, може цілий день на однім хлібі і чаю — а ми від неї вимагаємо саме стільки пильности, знання і бадьорости, як від тих других дітей, що виростають в теплі материнського серця, в достатньому родинному домі.

Та не пора на сумні рефлєксії. Настає роковий момент. Занавіса розсувається зовсім як у справжньому театрі і перед нами під стіною, прибраною портретом поета, зеленю і прапорцями громадка дітей у віці від 3–7 літ. Всі понайбільше в захоронкових „мундурах“, себто широких синіх суконках — фартушечках — є кілька дівчаток в народніх строях і хлопці в гуцульських сердаках. Свято починається, як у „старих“ Заповітом Шевченка тільки не співаним, а виголошеним малою кучерявою дівчинкою. Слова падуть поволі — розважно, очі декляматорки глядять десь далеко вперед, немов бачать і лани широкополі, і Дніпрові кручі. А опісля новітній наш гимн: „Не дамо, не дамо“ залунав грімко у невеличкій комнатці. Опісля знову декламації, і хорові співи, і руханкові вправи під командою малої провідниці переплітаються у жвавім темпі. Чуємо „Ой Дністре наш“ зі сольовим дзвінким голосочком і „Горе приспало нашу країну“ і „Боже великий, єдиний“ і „Гей там на горі“ — а декламації: „Село“, „Умер поет“, „Ой не нам у кайданах ходити“ зворушують до глибини публику. Дивлюся я на ту дріботу, на тих „унуків гетьманських“, що вже тепер виповідають службу панам і панським чурам і — починаю шукати за хустинкою. Але одночасно прокидуються в мені сумніви старої учительки: „Чи воно педагогічно вчити зовсім малі діти таких поважних віршів, таких високих змістом пісень? Чи не є це тресура, яка осягає вправді величаві результати, але в суті річи спинює може природний духовий розвиток дитини? Чи розуміють отсі малі те, про що співають, що розказують?“ Та ось в мої сухі тверезі міркування вплітаються, мов дрібні весняні квітки, глибоко відчуті і вірою надихані слова маленької декляматорки:

Боже, дай воскреснуть Україні знов!
Хай минуть дні горя, наче змора — сон,
Встане вольна Україна від Карпат по Дон.

І я переконана. Чи справді віра не може заступити розумовання? Чиж усі великі ідеї людства не здобували побіди під прапором віри? Чи треба розбирати аналітично розумом те, в що вірити непохитно каже серце і душа? Чи отці малі не мають перед очима живого прикладу там на горі на другому поверсі на тих, що може проти осторог „розумних і обережних“ кинулись з вірою у бій за краще завтра? А отці малі вірять — говорять про це їх палаючі очі, їх розгорілі личка і ця святочна повага, з якою святкують нинішне свято. Не розуміють може — але відчувають напевно. І коли на закінчення заспівали „душу, тіло ми положим за нашу Вкраїну“, це не були сдні слова, це була свята присяга найменших дітей поневоленого народу.

Виходжу поволі на другий поверх. Инша там публика, инший настрій, инші пісні і розмови. Але я чую, що між тим найнизчим партером і отцею горою є тісна, нерозривна звязь. Не будь цих тут, не співалиб ті малі внизу таких бадьорих пісень — не будь тих малих, чи моглиб ці старі борці з такою вірою говорити про відродження нації, про побіду тих ідеалів, за які вони клали свої голови, принесли в жертві свої молоді сили, здоровля і особисте щастя? У нашій національній роботі треба нам невпинно мати це на думці: вже тим найменшим нашим вказувати дорогу на висоти народнього духа, — а старих вчити цінити ті дрібні цеголки, які складаються на фундамент національної будівлі.

* * *

Перед тижнем пять наших найбільших краєвих товариств, між ними і „Союз Українок“, видало відозву до українського громадянства в справі засновування захоронок і захистів для дітей. Потреба суспільної опіки для дітвори в передшкільному віці нині більш чим колинебудь актуальна Викликали її повоєнні економічні відносини і наше політичне положення в краю. Тисячі нашої української дітвори не має родинної опіки — хоч і нераз родичів — тиняється по чужих плотах, нидіє фізично і морально, пропадає для нас національно. Згуртувати ці діти, створити їм повну ілюзію родинного тепла в захоронці, в діточім садку. в захисті, зберегти їх для свого обряду і своєї народности — ось завдання, яке стоїть перед цілим українським громадянством, перед кождою його одиницею зокрема.

А в першій мірі покликане до цього наше жіноцтво. Воно природою вже призначене до виховування, може дати дітям найкращу материнську опіку, в якої проміннях тільки розвивається правильно діточа душа. Тільки жінка, свідома Українка, повна посвяти народня робітниця, може здвигнути трівкий фундамент, на якому будуть сміло будувати дальші покоління.

Засновуймо захоронки! Скрізь, усьюди, по містах і селах. Хай вкриється ними уся широка наша Україна, хай не пропаде ні одна українська дитина іззa нашої байдужности і недбальства.

А заснувати захоронку може кожен в кого тільки є добра воля і щире бажання послужити народній справі. Промовити теплим словом до родичів і опікунів, створити комітет під фірмою „Союза Українок“ чи котрою з наших просвітних товариств — вишукати ясну, суху комнату з кухнею і усєю обстановою — постаратися о провідницю захоронки, о забавки для дітей і — Захоронка може увійти в життя. Точнійших інформацій що до самого ведення уділяють товариства — ініціятори.

По селах можна негайно відкривати захоронки, хочби тільки на час літних і осінних полевих робіт коли селяне родичі лишають діти самі дома. А вести таку захоронку сільську може кожда інтелігентна людина, навіть і не фахова фребличка. Коби тільки в неї була любов до дітвори, то ця любов вкаже вже їй, як і чим діти заняти. Пригорнути дітвору до себе. зберегти її від моральних і фізичних шкід, навчити порядку і приличного поведення, навчити молитов у рідному слові, пісоньки на рідну нуту, розказати їй історію самітної могили за селом, як і защо її шанувати. повести діти в чисте поле, у ліс, над річку, розповісти їм тайни цвітів, пташок і комах, навчити їх любити весь світ Божий, а своє найблизче найдуще — навчити їх трудитись вже змалку власними силами, ось що може зробити кожда захоронка і наискромнійшого типу. А зробить це так — так зробила велике діло суспільне і національне.

Питає нас нераз жіноцтво з провінції: подайте нам вказівки, що нам робити? Діла усякого так багато, що й не перекажеш — та не всюди усе можна зробити, одні тільки діточі захоронки і захисти це цвіти, які скрізь на кождому місці дадуться засадити і приймаються і приносять вдячні плоди. Нехай же ніжні жіночі руки виплекають того цвіту як найбільше, хай сотки захоронок, здвигнених жіночими руками, буде нашою гордістю і доказом нашого громадянського освідомлення і політичної зрілости.

К. Малицька.

Вісти з еміґрації.

Звичайні Загальні Збори „Українського Жіночого Союза“ у Відні відбулися дня 16. марта. Головою товариства вибрано Анну Жук.

* * *

Свято в честь Ольги Кобилянської уладив „Український Жіночий Союз“ у Відні дня 11. марта ц. р. Вечірку відкрила Софія Русова святочним словом про Кобилянську, як одну з представниць творчого українського жіноцтва. Бесідниця підчеркнула у своїй промові духову звязь у творчій праці українських жінок по той і по сей бік Збруча. Опісля слідував реферат д-ра Грицая про Кобилянську як письменницю. Реферат дав образ творчости Кобилянської на тлі розвою жіночого питання в загально-европейськім письменстві (починаючи від роману Річардзена „Clarissa“ 1748 р.) Далі відчитано три твори Кобилянської, а саме: „Поети“ (п. Степаненко), „Битва“ (п. Петриківна) та „Акорди“ (п. Охримовичівна).

* * *

Минулого місяця завязався в Празі „Український Жіночий Комітет для допомоги інтернованим в Йозефові“. Завдання Комітету очеркує ясно його назва. Щоби придбати фонди для наших інтернованих старшин, відкрив Комітет у вище згаданім таборі робітню вишивок і народнього мистецького промислу. Роботи виготовляють жінки самих інтернованих, а комітет дбає про доставу матеріялів та про збут виробів на европейських ринках. Технічний провід і розділення робіт лежить в руках вибраної на місці в таборі провідниці робітниць. Головою Комітету є п-ні Олена Левицька, містоголовою п. Івга Лоська, касієркою п. Марія Ярема.

* * *

Дня 8. квітня ц. р. відбулися в помешканні українського посольства в Берліні річні Загальні Збори Берлінської Філії Національної Ради Українських Жінок.

Збори вшанували память розстріляної большевиками в Одесі Комарецької, що була там головою Жіночого Союза і що разом з иншими одеськими Українцями мужно, як справжня героїня, приняла смерть за українство.

Далі Збори заслухали звідомлення секретарки про діяльність Філії за минулий рік. Як і в попередній своїй діяльности, Філія особливу увагу звертала на пропаганду української справи між жіночими інтернаціональними і ріжними національними організаціями.

Представниці Філії піддержували тісні зносини з Німецькою Секцією Міжнародньої Жіночої Ліґи Мира і Свободи та з Національною Радою Німецьких Жінок (Bund Deutscher Frauenvereine), улаштували для чужинок доклад про Україну і Шевченківську вечірку, вислали меморандум до Ліґи Націй, до багатьох Національних Жіночих Рад, до жіночого зїзду в Швайцарії, до Конґресу Інтернаціонального Т-ва допомоги дітям в Христіянії, і т. и.

Крім агітаційної роботи в користь української справи, Філія вела також діяльність в напрямі харитативнім, себ то збирала фонди для допомоги жінкам і дітям українських полонених та для допомоги українському студентству в Німеччині.

Тепер Філія приступає до основання художньої робітні, якої завданням є розповсюдження виробів українського промислу і достачання праці для членів української еміграції.

На основі звідомлення секретарки Загальні Збори заслухали звідомлення касієрки і Ревізійної Комісії, опісля відбулися передвибори Виділу, до якого увійшли: пп. Мирна, Дорошенко, Сокович, Чикаленко, Шадлун, Сімович, Шепарович, Левицька, Порш і до Ревізійної Комісії пп. Коваленко, Павлович, Віленська

Жінки! Вступайте в члени „Союза Українок“!

Вже можна набути у всіх книгарнях в краю чотири перші випуски нового видання творів ІВАНА ФРАНКА, котрі появилися заходом

Українського Педагогічного Товариства

1) **Панські жарти** Ціна 600 мп., з пересилкою 630 мп. 2) **Semper tiro** Ціна 500 мп., з пересилкою 530 мп. 3) **Зівяле листя** Ціна 320 мп., з пересилкою 350 мп. 4) **Із днів журби** Ціна 550 мп., з пересилкою 580 мп.

Головний склад у власній КНИГАРНІ, Львів, вул. Руська ч. 3., де відберуть львівські передплатники четвертий випуск. — — — — — — — — — — — — — — — XVIII. 1—1

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від вівтірка 25. квітня ц. р. велику сальоново-сензаційну драму в 6 великих актах п. н. **ПОГОНЯ**

II. серія американського архитвору

Індійський кинжал

виконавцем головної ролі голосної слави мистець, драматичний артист, лев сальонів, акробат і побідник диких бестій ЕДДІ ПОЛЬО.

100, Коссик Олекс. 100, Михалічко Іван 100, Куниець Стефан 100, Яблонський Віктор 50; о Алексій Заячковський Збараж 2000: Директор Товариства опіки над еміґрантами в Канаді, прадат Philippe Casgra'в, чек на 10 ф. шт., з чого на Товариство 20.000; той сам другий чек на 10 ф. шт., з чого на реемігрантів на руки Товариства 20.000; Читальня „Просвіти" Язловець 1.700; „Народна Торговля" у Львові 10.000; о. Іван Порайко Станиславів 2.000 Іменем потребуючих дітей і молодежи щире і сердечне „Спаси Біг"!
1225 1—1

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знав би що про **Иосифа Билиневича,** який був при б. австр. армії 30. п. п. на рос.-рум. фронті в 1917 і 1918 рр. проситься повідомити ласкаво: Уряд парохіяльний в Знесінню коло Львова.
1201 3—3

Дрібні оголошення.

ДО ВИНАЙМУ сад кількаморговий у Львові. Зголошення до 5. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч. 6. 1181 а) 3—5

ДО ВИНАЙМУ сад 10 морговий в Скнилові. Зголошення до 10. мая 1922 р. приймає канцелярія адвоката д-ра Евгена Гвоздецького у Львові, вул. Красіцьких ч 6 1181 б) 3—5

ПОЗІР! ФАБРИКА КАПЕЛЮХІВ І. Ґоттліба у Львові, площа Стрілецька ч. 15. приймає жіночі і мужеські капелюхи до перерібки після найновіщих віденських моделів. 1187 3—3

ШЕВСЬКА РОБІТНЯ українських інвалідів прийме доброго визволеного шевського челядника і прикравача. Зголошення у п. І. Яреми, Львів, вул. Фредри ч 9. XXI 2—3

ХТО хоче побільшити свій маєток, нехай будує млини. Найменший млин, але в добрім місци дає більше доходів, як фільварок. Будує економічно млини Корнель Лопатинський, Струсів. 1203 3-3

В ГІРСЬКІЙ ОКОЛИЦІ пошукую на час ферій дві умебльовані кімнати з уживанєм кухні. — Ласкаві зголошення до Адміністрації „Гром. Вістника" для о. Й. П 3—3

ЛЕКЦІЇ на селі найрадше в горах для низших кляс, середних або народних шкіл вимоги скромні. — Зголошення до Адміністрації „Громадського Вістника" під Б. А. 1219 1—1

ПАННА пристійна, посаг в реальности, навяже переписку в матримоніяльних цілях. Першенство мають учителі. Неанонімні зголошення з фотоґр. слати до Адмін. „Гром. Вістника" для „Наталки". 1222 а) 1—1

УЧИТЕЛЬКА, молода, посажна і принадна, бажає сею дорогою пізнати мущину на відповіднім становиску. Ціль матримоніяльна. Анонїми до коша. Листи до Адмін. „Гром. Вістника" під „Віра" до 15. мая. 1222 б) 1—1

ГОСПОДАРСТВО 5½ морґ. ціле обсіяне, зі збором, будинками, інвентар живий і мертвий рівнож домашне уряджения, сейчас до продажі лише Українцеви за доляри Зголошення: Марко Ясінський, Стадня к. Борткова, почта і стація Скварява. 1226 1—2

РУТИНОВАНИЙ кандидат нотаріяльний з адвокатською практикою прийме посаду у нотара по умовленим условіям. Ласкаві зголошення приймає з чемности Вп. М. Татух, канд. нот. Львів, вул. Рутовського ч. 3. 1220 1—3

ІНТЕЛІҐЕНТНА женщина глядає занят-тя у самітної особи. Уряд парохії Яблінка вижна н. Турка п. Стр.
1221 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

5.000 Мкп.!

на будову дому „Рідна Школа" в Станиславові зложили дальше по 5.000 мп. і кличуть:

Д-р Йосиф Партицький кличе 1) о. Емануїла Сісиньского в Радчі, 2) о. Северина Струтинського в Торговиці. Ів. Чепига кличе: 1) о. декана Паліяновича в Кобаках, 2) Віктора Цюцюру в Кобаках. Левицька Надя кличе: 1) Д-р Володимира Левицького в Копичинцях, 2) 2) Дениса Бурачинського в Шешорах. Олекса Бойцун кличе: 1) Осипа Капустинського в Чорткові, 2) Хомина О. в Чорткові Михайло Вашкевич кличе: 1) Виназа Василя в Бучачі, 2) о. Петра Мекетиту, 3) Товаришів VIII. кл. Б, що здавали матуру в акад. гімн. 1890 р. Анна Яремичівна кличе: 1) Плятона Кніґвицького в Ляцькім шлях.. 2) Михайла Винничука в Угринові. о. Д-р Фіґоль Іван кличе: 1) о. Михайла Фіґоля в Шульганівці, 2) о. Михайла Дмитерка почта Більче золоте. Віктор Садовський кличе: 1) о. Миколу Садовського в Глинянах, 2) о. Михайла Николина в Кричці. Евген Барановський кличе: 1) Ярослава Кордасевича в Богородчанах, 2) Евгена Жарського в Галичі. Іван Кохановський кличе: 1) Степана Кулчинського в Солотвині, 2) Івана Крижановського в Бучачі. Іван Слободяник кличе: 1) Василя Безкоровайного в Тернополі, 2) о. Володимира Масяка в Новосілці. Анна Карпінець кличе: 1) Василя Яхницького в Білобожниці, 2) Івана Німчука у Відні. Остап Косач кличе: 1) Василя Лукасевича в Братишеві, 2) Ровенко в Грушці. Степан Кандюк кличе: 1) Павлїну Ришкову в Долині, 2) о. Володимира Коропецького в Струпкові. 1207

ЛІКАР 3—3

Д-р ІВАН ЛИПА

ординує у Винниках.

Письменник Федір Дудко

шукає видавця для вид його роману: „Aeternum" („В тенетах життя"), 7—8 арк. др. Першу главу роману надр. в альманасі „Русалка".

Адр: „Громад. Вістник" — Федорові Дудкові.

Укр. письменник

і журналіст, вистрадавшися і зголодавшися за 2 роки на еміґрації, в останній надії на допомогу громадянства прохає вказати яку-будь РОБОТУ. Знає російську мову, доск. веде коректу, архіт., вчит. ґімн., виправл. мову, перекл., може постав. Видавництво.

Адр.: Редакція „Громад. Вістника" для письмен.-еміґранта.

НИТКИ

вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом і на дрібно продає дешево і поручає свої робітні суконь і білля, де працює 27 сил — —

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА „ТРУД" — ЛЬВІВ, — Ринок ч. 39.
XV 3—20

Львів, Городецька 93. **Львів, Городецька 93.**

Еміґранти! -- Позір!

Сим маємо честь повідомити, що в порозумінню з Міністерством Праці і Суспільної Опіки (еміґраційний уряд)

АНҐЛІЙСЬКЕ КОРАБЕЛЬНЕ ТОВАРИСТВО

Royal Mail Steam Packet Co.

1228 1—1

LONDON

відкрило свою філію **у Львові, вул. Городецька 93.** Є се одиноке Товариство, котре має **безпосередне** получення з північною, середною і полудневою Америкою, як Зєдинені Держави, Арґентина, Бразилія, Ураґвай, Куба, Мексіку, Панама і т. д. через Гамбурґ, Роттердам, Данціґ, Southampton, Cherbourg і La Rochelle Pallice. В нашім бюрі продаєся корабельні карти зі Львова до кождого американського порту північної і полудневої Америки.

Уділяєся всяких інформацій устно, а на письма відповідаєся відворотною почтою безплатно. Всякі письма просимо слати на адресу: R. M. S. P. ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА 93.

Львів, Городецька 93 **Львів, Городецька 93.**

Самородне споювання металів

виконують МЕХАН СЛЮСАРСЬКІ ВАРСТАТИ Акційної Спілки для буд. промислу, давнійше І. Левинський
1230 1—1

— ЛЬВІВ, ВУЛ. ПОТОЦКОГО Ч. 58. —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

:: Читальні „ПРОСВІТИ" ::

в Левандівці

відбудуться в неділю 30. квітня о год. 4 попол.

1230 1—1 **ВИДІЛ.**

Позір Підгаєччина!

ПРОМИСЛОВО-ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

„ТРУД" в Підгайцях

відкриває з днем 1. мая 1922 р. в домі п. Білинського при вул. Широкій — робітню жіночих суконь. мужеського і жіночого білля — з відділом для направок одягів і білля. — Ціни умірковані. — Виконання перворяднe.
1164 3—3

Торговельні КУРСИ

ВЕЧІРНІ.

Наука бухгальтерії, торговельної і банкової кореспонденції, купецьких рахунків, суспільної економії і торговельної техніки. Вписи приймаєтьси лише до дня 1. мая ц. р. включно. Курси кінчаться іспитом в Державній Торговельній Академії, рівнож курс стенографії, писання на машині і чужих мов.

ДИР. РУТКОВСКІ,
Зиблікевича 41.
1200 2—2

ALFA LAVAL Separator

:-: КРУЖЛІВКИ ДО МОЛОКА :-:
ЧАСТИ СКЛАДОВІ і ПРИБОРИ
— — - МОЛОЧАРСЬКІ - — —

1224 поручає і виконує направи 1-3

ГЕРМАН ЛЯНДЕС
Львів, вул. Городецька 34 II. п.

ПАСІКА

або наука про те, що треба знати, чого постаратися, та як що коли робити, щоби пасіка все добре велася. Написав МИКОЛА МИХАЛЕВИЧ. Ціна примірника 300 мп. з пересилкою 330 мп. — Головний склад в КНИГАРНІ У. П. Т. Львів, Руська ч. 3.

СІЧКАРНІ, МЛИНКИ до збіжа, ВИТИСКАЧІ і ПРАСИ до олію, НАГРОБНІ ХРЕСТИ, МЛИНАРСЬКІ УРЯДЖЕННЯ, НАСІКУВАННЯ ПИЛЬНИКІВ, ВІДЛИВИ ЗАЛІЗА І металю після власних і надісланих моделів достарчає і поручає

ФАБРИКА МАШИН І ВІДЛИВАРНЯ
Братів Біскупських С. А. 6.
6—6 **в Коломиї** 1020

ЖАДАЙТЕ ЦІННИКІВ.

Заступник фірми: Марко Фаерштайн, Львів — Городецька 59.

ПЕРШОРЯДНА РОБІТНЯ

Конфекції жіночої і мужеської

Марка Метіяй-Мітієвського

Перша школа віденського крою

Львів, вул. св. Йосифа 6, І. п

1192 **(БІЛЯ КОСТЕЛА СВ. АНТОНІЯ.)** 2—3

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло".